

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

БА НОМИ ХУДОВАНДИ БАХШАНДАИ МЕҲРУБОН

Тафсири сураи Луқмон

Устод Муҳсини Қироатӣ

Муҳаммадуллоҳи Ҳалим

Муовинати Пажӯҳиш

Номи китоб: Тафсири сураи Луқмон

Муаллиф: Муҳсини Қироатӣ

Мутарҷим: Муҳаммадуллоҳи Ҳалим

Ҳамкорон: Сайидтоҷиддин Ҳисом Саидҷамолиддини
Самад Сайидбурҳон Акбар ва Раҳмуддини Зиёвуддин

Тираж: 2000

Навбати чоп: Аввал, Тобистони 2008

Нарх: Шартномавӣ

ISBN: 978-964-195-035-6

Ношир: Анҷумани фарҳангии донишҷӯёни тоҷик

© Ҳаққи чоп барои ношир маҳфуз аст

Фехрест

Муқаддима.....	9
Симои сураи Луқмон	12
Ояти 1-2	13
Ояти 3	14
Ояти 4	15
Нуктаҳо:.....	15
Паёмҳо:.....	16
Ояти 5	18
Нуктаҳо:.....	18
Паёмҳо:.....	18
Ояти 6	20
Нуктаҳо:.....	20
Паёмҳо:.....	22
Дурӣ аз сухан ва маҷлиси ботил.....	22
Асар ва натиҷаи ғино ва мусиқӣ.....	23
Хонандаи азиз!.....	25
Ояти 7	27
Нуктаҳо:.....	27
Паёмҳо:.....	27
Ояти 8	29
Ояти 9	30
Нуктаҳо:.....	30
Паёмҳо:.....	30
Ояти 10	32
Нуктаҳо:.....	32

6 Тафсири сураи Луқмон

Паёмҳо:	33
Ояти 11	34
Паёмҳо:	34
Ояти 12	36
Паёмҳо:	36
Симои Луқмони Ҳаким	37
Порae аз насиҳатҳои Луқмон	38
Ҳикмат, маърифат, тоат	39
Арзиши ҳикмат	40
Ҳикмат чӣ тавр ба даст меояд?	41
Намунаҳои ҳикмат	42
Ояти 13	43
Нуктаҳо:	43
Паёмҳо:	44
Маънои ширк	45
Таъсир ва натиҷаи ширк	46
1- Аз байн рафтани амалҳо	46
2- Парешонхотирӣ ва нигаронӣ	46
3- Ҷудой ва тафриқа	47
4- Хорӣ ва зиллат дар қиёмат	47
Нишонаҳои ширк	48
Ангезаҳои ширк	48
Мубориза бо ширк	49
Ояти 14	52
Нуктаҳо:	52
Паёмҳо:	53
Некӣ қардан ба падару модар	55
Васеъ будани маънои падару модар	57
Шукри Ҳудованд	58
Намунаҳои шукри амалӣ	59
Талхӣҳо ҳам шукр меҳақад	61
Ояти 15	63
Нуктаҳо:	63
Паёмҳо:	64
Ояти 16	66
Нуктаҳо:	66
Паёмҳо:	66
Ояти 17	68
Нуктаҳо:	68

Паёмҳо:	69
Симое аз намоз	71
Амр ба маъруф ва наҳй аз мункар	74
Ояти 18	77
Нуктаҳо:	77
Паёмҳо:	78
Тавозӯъ	78
Намунаҳое аз тавозӯи авлиёи илоҳӣ	79
Ояти 19	81
Нуктаҳо:	81
Нӯҳ амр:	81
Аммо се наҳйи:	82
Аммо ҳафт далел:	82
Паёмҳо:	83
Ояти 20	84
Нуктаҳо:	84
Паёмҳо:	85
Ояти 21	87
Нуктаҳо:	87
Паёмҳо:	87
Ояти 22	89
Нуктаҳо:	89
Паёмҳо:	91
Ояти 23	92
Ояти 24	93
Нуктаҳо:	93
Паёмҳо:	94
Ояти 25	96
Нуктаҳо:	96
Паёмҳо:	97
Ояти 26	98
Паёмҳо:	98
Ояти 27	99
Нуктаҳо:	99
Паёмҳо:	100
Калиматуллоҳ чист?	100
Ояти 28	102
Нуктаҳо:	102
Паёмҳо:	102

8 Тафсири сураи Луқмон

Ояти 29	103
Нуктаҳо:	103
Паёмҳо:	104
Ояти 30	105
Нуктаҳо:	105
Паёмҳо:	106
Ояти 31	107
Нуктаҳо:	107
Паёмҳо:	108
Ояти 32	109
Нуктаҳо:	109
Паёмҳо:	110
Ихлос	110
Роҳҳои ба даст овардани ихлос	111
Ояти 33	115
Нуктаҳо:	115
Паёмҳо:	116
Қиёмат, рӯзи танҳой	116
Ояти 34	119
Нуктаҳо:	119
Паёмҳо:	120

Муқаддима

Агар инсон ба роҳнамое эҳтиёҷ дошта бошад, китоби осмони Қуръон имом ва роҳнамо аст.¹

Агар инсон ба мураббӣ ва муаллим эҳтиёҷ дошта бошад, китоби осмонӣ мураббӣ ва муаллим аст.²

Агар дар ториқиҳо ба нур эҳтиёҷ бошад, Қуръон нур аст.³

Агар ҷомеа ба қонун ва адолат эҳтиёҷ дошта бошад, Қуръон китоби адл ва қонун аст.⁴

Агар инсон ба умед эҳтиёҷ дошта бошад, Қуръон ҳамааш башорат ва умед аст.⁵

Агар инсон ба истидлол, мантиқ ва бурҳон эҳтиёҷ доштата бошад, Қуръон далелу бурҳон аст.⁶

Агар инсон ба наҷотдиҳанда эҳтиёҷ дорад, Қуръон байрақи наҷот аст.⁷

---

1. Аҳкоф (46) ояти 12. Паёмбари Акрам(с) фармуданд: Ҳамоно Қуръон имом аз ҷониби Худост. Бихор, ҷ / 65, сах. 393.

2. Бақара (2) ояти 2.

3. Нисо (4) ояти 174.

4. Бихор, ҷ / 22, сах. 315.

5. Исро (17) ояти 9.

6. Нисо (4) ояти 174.

7. Саҳифаи Сачҷодия, дуои / 42

10 Тафсири сураи Лукмон

Агар инсон ба тааққул ва тафаккур эҳтиёҷ дошта бошад, Қуръон василаи тааққул ва тафаккур аст.¹

Агар инсон аз паи роҳи рост аст, роҳи Қуръон қачӣ надорад.²

Агар инсон ба панду насиҳат эҳтиёҷ дошт, Қуръон панд ва мавъиза аст.³

Агар инсони дардманд ба дорую дармон эҳтиёҷ дошт, Қуръон беҳтарин дору ва дармон аст.⁴

Агар инсон ба оромиш эҳтиёҷ дошта бошад, Қуръон, зикри илоҳӣ⁵ ва танҳо оромбахши дилҳост.⁶

Ва агар инсон ба тамоми баракот, камолот ва донишҳо эҳтиёҷ дошта бошад, Қуръон ҷомеи тамоми баракот, камолот, донишҳо ва сарчашмаи ҳамаи некиҳост.

Бешак баҳраманд шудан аз он ҳама таъсирҳо ба шарте аст, ки инсон бихоҳад аз нур, адолат, мавъиза, дору, муаллим ва ғайра истифода кунад. Аммо агар бар чашми руҳи худ пардаи ғафлат андозад ва худро ба хоб занад аз он ҳама баракот баҳрае нахоҳад бурд.

Ончи Қуръон аз мо мехоҳад, тиловат, тадаббур, амал ва таблиғ аст.

Мо набояд ҳатто барои лаҳзае беҳаракат монем, Қуръон мефармояд: Эй мӯъминон! Имон оваред, - яъне ба имони худ қувват бахшед.⁷

Қуръон ба сабрқунандагон хабари биҳишт медиҳад,⁸ аз сабрқунандагон мехоҳад доираи сабри

---

1. Юсуф (12) ояти 2.

2. Фуссилат (41) ояти 42.

3. Юнус (10) ояти 57.

4. Биҳор, ҷ / 92.

5. Ҳичр (15) ояти 9.

6. Раъд (13) ояти 28.

7. Нисо (4) ояти 136.

8. Бақара (2) ояти 155.

худро васеъ кунанд¹ ва аз марҳалаи собирон ба марҳалаи бисёр сабрқунандагон пой ниҳанд.

Агар рӯзеро барои ёдгирӣ, рӯхонӣ ва ҳифзи Қуръон дар назар гирифтем бояд рӯзи дигарро барои тарҷума, рӯзи пас аз онро барои тадаббур ва рӯзи дигарро барои амал ва таблиғ қарор диҳем.

Вассалому алайкум
Муҳсини Қироатӣ

---

1. Иброҳим (14) ояти 5.